

בהתמודדות עם חולים או חשודים למחלת COVID-19

1. רקע

המחלה הנגרמת ע"י נגיף קורונה החדש גורמת לתסמונת נשימתית הדומה לשפעת, אך יכולה להיות חמורה, במיוחד באנשים מבוגרים ועם מחלות רקע. הרוב המכריע של התחלואה וההדבקה הינה בסין אך יש כבר מקרים רבים גם מחוץ לסין, כולל במדינות מערביות. עד כה אובחנו בארץ מעל 75 מקרים ויש צורך בהיערכות להתמודדות עם מקרים רבים נוספים. הנחיות אלו מיועדות להדריך שוטרים ומאבטחי מוסדות רפואיים, בהתנהלותם מול חולים חשודים או מאומתים עם נגיף קורונה החדש, להם נדרשת התערבות סמכויות האכיפה. המלצות אלה מתייחסות לנגיף שבנדון בלבד.

מכיוון שמדובר בנגיף חדש ובאירוע דינמי, ההמלצות במסמך תתעדכנה בהמשך בהתאם לצורך ולהתפתחויות.

2. רקע משפטי

א. מחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה החדש 2019 (COVID-19) נוספה לרשימת המחלות המידבקות שבתוספת השנייה לפקודת בריאות העם, 1940, בחלק א', ברשימת מחלות בעלות חשיבות בינלאומית המחייבות הודעה מידית, לעניין תקנות הבריאות הבין-לאומיות (International Health Regulations, 2005) של ארגון הבריאות העולמי.

ב. בנוסף, המחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה החדש 2019 (COVID-19), [הוכרזה כמחלה מדבקת מסוכנת לפי סעיף 20\(1\) לפקודה](#). ההכרזה על המחלה כמחלה מידבקת מסוכנת, מקנה למנכ"ל משרד הבריאות, ראש שירותי בריאות הציבור וכן לכל רופא מחוזי או סגנו, סמכות לתת הוראות נרחבות ולהשתמש באמצעים שונים על מנת למנוע את חדירתה או התפשטותה של המחלה. בהמשך להכרזה זו, ננקטו על ידי משרד הבריאות מספר צעדים משמעותיים לצורך מניעת התפשטות המחלה:

1. נחתם ופורסם צו בריאות העם (נגיף קורונה החדש 2019) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "צו בידוד בית"). בהתאם לצו המעודכן, חלה חובת בידוד בית, וחובת דיווח למשרד הבריאות על:

1) מי שהגיע מאחד היעדים: סין, סינגפור, מקאו, תאילנד, הונג קונג, יפן, דורס קוריאה, איטליה, צרפת, גרמניה, ספרד, סין-מרינו, אנדורה, שוויץ, אוסטריה, סן מרינו או אנדורה –עד תום 14 יום מיום שהייתו האחרון באחד מיעדים אלה.

2) כל מי שהגיע מיעד אחר בחו"ל (למעט יהודה ושומרון) לאחר 9.3.2020 בשעה 20:00.

3) מי שהיה במגע הדוק עם חולה.

עוד נקבע בצו, כי מי שנחשף במוסד רפואי לחולה ופעל לפי הנחיות המיגון של משרד הבריאות לא יהיה חייב בבידוד בית. וכי אישור ליציאה מבידוד יינתן רק על ידי ראש שירותי בריאות הציבור או סגנו או רופא מחוזי או סגנו.

נקבעו בצו איסורים על התכנסות בין-לאומית בישראל והתקהלות מאורגנת בהשתתפות 2,000 אנשים ומעלה, ונקבע כי מי שהגיע לישראל ב-14 ימים האחרונים (גם אם לא מאחד היעדים) ואדם עם חום גוף העולה על 38 מעלות צלזיוס לא ישתתפו בהתקהלות מאורגנת בהשתתפות 100 אנשים ומעלה. בנוסף, אדם עם חום גוף העולה על 38 מעלות צלזיוס לא יגיע למקום עבודתו ולמקום שבו הוא נותן שירות.

חל איסור על עובדי מערכת הבריאות לנסוע אל מחוץ לישראל, ונקבע כי מעסיק לא יאשר לעובד מערכת הבריאות חופשה לשם נסיעה אל מחוץ לישראל, אלא באישור מיוחד שייתן ראש שירותי בריאות הציבור או סגנו או המנהל ובתנאים שיוורה עליהם.

קישור לצו - [צו בריאות העם \(נגיף הקורונה החדש 2019\) \(הוראות למעסיק של עובד בבידוד בית\) \(הוראת שעה\), התש"ף 2020.](#)

1. צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש 2019) (הוראות למעסיק של עובד בבידוד בית) (הוראת שעה), תש"ף-2020. צו זה קובע כי מעסיק של עובד בבידוד לא ידרוש ולא יאפשר את כניסת העובד בבידוד למקום העבודה וכי מעסיק של עובד בבידוד לא יפטר בשל כך בלבד שהוא נעדר ממקום העבודה בתקופת הבידוד. על העובד למסור למעסיקו בהקדם האפשרי הודעה על כך שעליו לשהות בבידוד ועל תקופת הבידוד.

2. פורסמה [תעודת מחלה גורפת לעובד השוהה בבידוד לפי חוק דמי מחלה, תשל"ו-1976](#). התעודה עומדת בתוקפה ביחס לכל עובד שחלה עליו חובת בידוד בהתאם לצו בידוד בית, ובכפוף להצהרה שימלא העובד, המצורפת לתעודת המחלה הגורפת. משך תוקפו של אישור ההיעדרות לרגל המחלה, יהיה תואם את תקופת הבידוד ביחס לעובד בהתאם להוראות הצו. התעודה תקפה, לעניין עובדים ששוהים בבידוד בגין חזרתם מאחת המדינות שבצו, לעובדים שחזרו מאחת המדינות: סין, סינגפור, מקאו, תאילנד, הונג קונג, יפן, דורס קוריאה, איטליה, ספרד, סן מרינו, אנדורה, צרפת, שוויץ, גרמניה, אוסטרליה ומצריים. ככל שמדובר בעובד ששוהה בבידוד בשל הגעתו לישראל מאחד מהיעדים שלעיל, תצורף לתעודת המחלה ולהצהרה, הוכחת העובד על שהייתו באחד מיעדים אלה. בהתאם לצו, מעסיק לא ידרוש מעובד שהגיש הצהרה כאמור תעודת מחלה נוספת כאמור בתקנה 2 לתקנות דמי מחלה, תשל"ז-1976.

3. נחתם ופורסם [צו בריאות העם \(נגיף הקורונה החדש 2019\) \(בידוד בבית חולים\) \(הוראת שעה\), התש"ף-2020](#). לפי הצו, רופא מומחה בבית חולים מוסמך להורות כי חולה או אדם החשוד כחולה בקורונה, ישהה בבידוד בבית חולים, בתנאים ולתקופה כפי שיקבע הרופא. כמו כן, ראש שירותי בריאות הציבור או סגנו, רופא מחוזי, נפתי וסגניהם, מוסמכים להורות כי אדם המצוי בבידוד לפי צו בידוד בית, ישהה בבידוד בבית חולים. בנוסף, הצו נותן סמכות למאבטחי בית החולים לפעול לאכיפת הבידוד ולעיכוב המטופל לבקשת איש צוות רפואי בבית החולים, תוך שימוש בכוח סביר הנדרש בנסיבות העניין, עד להגעתו של שוטר. בהתאם לכך, נחתמו ופורסמו הנחיות בנושא אכיפת הוראות הצו שבנדון, החלות על המאבטחים וצוותי בתי החולים.

3. שיטה

שוטר או מאבטח עלול לבוא במגע עם חולה במחלת הקורונה (חשוד או מאומת) או עם השוהה בבידוד בעקבות צו בריאות העם- בידוד בית, בנסיבות הבאות:

a. הפרת הוראה לאשפוז/בידוד בבי"ח או מתקן רפואי

b. הפרת הוראה לבידוד בית

הנחיות אלו תקפות למצבים אלה וכן לכל מצב בו שוטר/מאבטח נדרש להתערבות מול חולה חשוד/מאומת עם קורונה.

א. מיגון

1. מיגון לשוטר/מאבטח הנדרש להיות במגע עם אדם הנדרש לשהות בבידוד או חולה (חשוד או מאומת) (לפי סדר הלבשה): חלוק חד-פעמי, מסכה כירורגית, משקף, כפפות.
2. סדר הפשטה: כפפות, משקף, חלוק, מסכה.
3. לאחר הסרת הכפפות, אין לגעת בצד הקדמי של החלוק או מסכה, אלא רק בחוטים לצורך התרה ובצד הפנימי לצורך קיפול והשלכה לפח.
4. סדר הלבשה והפשטה מפורט בנספח 11 לעיל, לנוהל זה (ראה פירוט גם [בחוזר מנהל רפואה 10_2010](#)).

ב. הנחיות למגע עם אדם הנדרש להיות בבידוד או באשפוז:

1. יש לעמוד מחוץ לבית בו נמצא חדר הבידוד, כאשר הדלת סגורה. אין צורך לחבוש מסיכה מחוץ לבית.
2. אין להיות במגע עם מי ששוהה בבידוד או להיכנס לחדר הבידוד, אלא אם כן הדבר הכרחי לצורך אכיפת הבידוד. במידה ויש הכרח בכניסה לחדר, יש להקפיד על השארת חלון פתוח.
3. לפני מגע עם השוהה בבידוד או כניסה לחדר יש להתמגן כמפורט בסעיף 3.1. במהלך המגע עם השוהה בבידוד, יש להקפיד לא לגעת עם הידיים בחלק הקדמי של המסכה, בעיניים או באזורים חשופים אחרים של השוטר/המאבטח.
4. רצוי להמעיט את המגע עם האדם בבידוד למינימום הנדרש לביצוע המשימה. רצוי להימנע במיוחד ממגע עם הפרשות מהפה, האף או העיניים של השוהה בבידוד.
5. במידת האפשר, השוהה בבידוד ילבש מסכה המכסה את האף והפה ("מסכה כירורגית") בעת כניסת השוטר לחדר.
6. אין להתהלך מחוץ לחדר הבידוד עם הציוד המגן שנלבש בחדר המטופל או במהלך המגע עמו.
7. עם סיום המגע והיציאה מהחדר יש להפשיט את המיגון על פי סדר ההפשטה (סעיף 3א' לעיל) ולהשליכו לשקית סגורה, אותה יש להשליך לפח אשפה רגיל. מיד לאחר מכן, יש לשטוף את הידיים במים וסבון או בחומר חיטוי על בסיס אלכוהול. במידה ועל הידיים ישנו לכלוך הנראה לעין, יש להעדיף שטיפה במים וסבון.
8. בסיום יום העבודה, יש להקפיד על כביסת המדים במכונת כביסה רגילה.

ג. הסעה של אדם בבידוד

1. אם מתעורר הצורך להסיע אדם בבידוד ברכב, יש להמעיט ככל הניתן את מספר הנוסעים עמו ברכב. ישנה עדיפות לרכב שבו ישנה מחיצה בין תא הנהג לתא הנוסעים. במידת האפשר, יש לנסוע כשחלונות הרכב פתוחים.
2. המלווים ברכב יתמגנו בצידוד מיגון מלא (סעיף 3.1).
3. לאחר יציאת העצור מן הרכב, יש לנקות את הרכב בעזרת תמיסת כלור בריכוז 1000 ppm . מנקה הרכב יתמגן אף הוא במיגון מלא. החומר ישהה על המשטחים במשך 10 דקות ולאחר מכן יישטף במים. לאחר מכן, יש לאוורר את הרכב במשך שעה. כניסת נוסעים לרכב לא תורשה עד סיום הניקוי והאוורור.
4. עם סיום המגע עם האדם בבידוד, יש להפשיט את המיגון על פי סדר ההפשטה (סעיף 3.1) ולהשליכו לשקית ניילון סגורה, אותה יש להשליך לפח אשפה רגיל. מיד לאחר מכן יש לשטוף את הידיים במים וסבון או בחומר חיטוי אלכוהולי. במידה ועל הידיים ישנו לכלוך הנראה לעין, יש להעדיף שטיפה במים וסבון.
5. בסיום יום העבודה, יש להקפיד על כביסת המדים במכונה הביתית

ד. רישום ודיווח ללשכת הבריאות המחוזית

- על המשטרה/המוסד רפואי לערוך רשימה של השוטרים/מאבטחים שהיו במגע עם האדם בבידוד. המשטרה תעביר רשימה זו ללשכת הבריאות המחוזית. הרשימה צריכה לכלול את פרטי השוטר כולל אמצעי התקשורת והן את פרטי האדם בבידוד.